

กลวิธีในการแปลตัวบทวรรณกรรมไทยเป็นภาษาจีน : กรณีศึกษาการแปลเรื่องสั้นชื่อโลกของแพรว*

อรอนงค์ อินสอาด

สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการแปลตัวบทประเภทวรรณกรรมของไทยเป็นภาษาจีนทั้งในระดับคำ และข้อความตามหลักการและทฤษฎีการแปล จากกรณีศึกษาการแปลตัวบทวรรณกรรม ประเภทเรื่องสั้น เรื่องโลกของแพรวผู้แต่ง สิริมา อภิจาริน ผลการวิจัยคือ 1) การแปลให้บทแปลสอดคล้องกับต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ 2) การแปลโดยเลือกคำที่เหมาะสมมากที่สุดจากคำแวดล้อม 3) การแปลโดยเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดจากสถานการณ์ในตัวบท 4) การแปลแบบการปรับชนิดของคำให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ในประโยค 5) การแปลแบบปรับโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ตามแบบแผนของภาษาฉบับแปล 6) การแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน 7) การแปลลดทอนข้อความเพื่อลดความซ้ำซ้อน 8) การกระชับข้อความให้ลดทอนเข้าและยังมีความหมายเดิม 9) การจัดเรียงประโยคใหม่เพื่อให้ได้ความหมายครบถ้วน และถูกต้องตามระเบียบภาษาฉบับแปล

คำสำคัญ ; การแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย วรรณกรรมไทย

*บทความฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยที่ได้รับสนับสนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีงบประมาณ 2565

Translation Strategies used in the Literary Translation from Thai to Chinese: A Case Study of Translation of the short story “In the World of Praew” (*Lok khong Praew*)

Onanong Insaard

Department of Eastern Language Faculty of Humanities and Social Sciences
Khon Kaen University, Thailand

Abstract

This research applied translation principles and theory toward examining the Chinese translation of a Thai literary text, particularly by reviewing the translator’s lexical choices as well as their renditions of the messages in the text. Translation of the short story “In the World of Praew” (*Lok khong Praew*), by Sirima Apijarin, was used as a case study. The following features of the translation were found to reflect the translation process: 1) meaning of the source and target texts was entirely equivalent; 2) word choice in the target text was contingent on the surrounding text; 3) word choice was contingent on the context; 4) word form in the target text was modified to be consistent with sentence-level grammar in the target language; 5) sentence structure and grammar were modified according to language patterns in the target text; 6) the text was expanded in order to support understanding among readers; 7) the text was condensed in order to reduce redundancy; 8) more concise language was used in order to shorten the target text while retaining the original meaning from the source text; and 9) sentences were reorganized in order to render the full meaning of the text while adhering to target language structures.

Keywords : Thai–Chinese translation; Thai literary work

บทนำ

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่มีความก้าวหน้าขึ้น อำนวยความสะดวกให้ประชากรโลกสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วยิ่งขึ้น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างชาติต่าง ๆ จึงถ่ายทอดถึงกันอย่างทั่วถึงทุกมุมโลก การแปลจึงมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่าครั้งอดีตที่ชนชาติต่าง ๆ ยังติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันน้อย ภาษานับเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สุด ความแตกต่างกันทางภาษาเป็นอุปสรรคอย่างมากในการที่คนต่างชาติต่างวัฒนธรรมจะสื่อสารกัน นักแปลจึงมีหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ที่พูดภาษาที่แตกต่างกันทั้งสอง เป็นเสมือนเครื่องมือสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่จะช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่มีภาษาและวัฒนธรรมต่างกันเป็นไปได้โดยราบรื่น หน้าที่หลักของผู้แปลคือการถ่ายทอดสารเป็นภาษาแปลที่สามารถเทียบเคียงกับสารจากภาษาต้นฉบับให้ได้ใกล้เคียงที่สุดเพื่อป้องกันความผิดพลาดอันอาจเกิดขึ้นได้หากการถ่ายทอดสารไม่ถูกต้องครบถ้วน ดังที่ ดวงตา สุธพล (2541: 42) ได้กล่าวสรุปคุณสมบัติของนักแปลที่ดีไว้ว่า “ผู้แปลต้องเข้าใจภาษาทั้งสองคือทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเป็นอย่างดี ต้องมีความรู้และภูมิหลังในเรื่องที่จะแปลพอสมควร ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างดี เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนต้นฉบับให้ผู้อ่านฉบับแปลรู้เรื่อง เข้าใจ และอ่านอย่างได้อรรถรส”

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า อภิญา จอมพิจิตร (2566) ได้ทำการศึกษาวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีนพบว่า กลวิธีการแปลที่นำมาใช้มีทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ การทับศัพท์ การตั้งชื่อใหม่ การแปลความหมาย และการแปลผสมผสาน โดยกลวิธีการแปลทั้ง 4 รูปแบบนี้ยังแบ่งได้อีก 19 กลวิธีการแปลย่อย จากการศึกษายังพบแนวทางที่ใช้มีการนำกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมมาใช้ในการแปล ซึ่งกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยม 5 อันดับแรกจากการคำนวณค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำมีค่าร้อยละ 51.00 การทับศัพท์ทุกพยางค์ มีค่าร้อยละ 13.02 การแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 6.04 การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำมีค่าร้อยละ 4.80 และการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำมีค่าร้อยละ 4.50 และ ประภัสร์ นกเลิศพันธุ์ และ

เกวลี เพชรอาทิตย์ ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทย เป็นภาษาจีนที่ปรากฏในบทบรรยายได้ภาพละครเรื่อง “บุพเพสันนิวาส” ผลการศึกษา พบว่า ข้อผิดพลาดในการแปลคำทางวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การแปลผิด การแปลขาด และการเลือกใช้คำไม่เหมาะสม ประเภทของข้อผิดพลาด ที่พบมากที่สุดคือ การแปลผิด ลำดับรองลงมาคือการเลือกใช้คำไม่เหมาะสม และสุดท้าย คือการแปลขาดโดยประเภทของคำทางวัฒนธรรมที่พบข้อผิดพลาดมากที่สุดได้แก่คำ ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ จำนวน 66 คำ อันดับ 2 ได้แก่คำทางวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศและสถานที่ จำนวน 50 คำ อันดับ 3 ได้แก่คำทางวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับภาษาจำนวน 45 คำ อันดับ 4 ได้แก่คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา จำนวน 29 คำ และสุดท้ายได้แก่คำทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคม จำนวน 25 คำ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่ามีการศึกษาทั้งข้อผิดพลาด การการแปล กลวิธีการแปล การตั้งชื่อภาพยนตร์สถานที่ท่องเที่ยวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน เป็นส่วนใหญ่ การศึกษาด้านการแปลวรรณไทยเป็นภาษาจีนจะเป็นการศึกษาข้อผิดพลาด ซึ่งทำให้ทราบว่า การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนยังพบข้อผิดพลาดอยู่ ดังนั้น การศึกษา กลวิธีการแปลจึงมีความจำเป็นในการลดข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นจากการแปล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการแปลตัวบทประเภทรณกรรมของไทยเป็นภาษาจีน ทั้งในระดับคำ และข้อความตามหลักการแปลสากล

ระเบียบวิธีวิจัย

1. แบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาข้อมูลทฤษฎีการแปล คือ ความหมาย ของการแปล ชนิดของการแปล กระบวนการแปล หลักการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน และ สร้างกรอบแนวคิด จากนั้นทำการปฏิบัติการแปลตัวบทประเภทรณกรรม ชนิดเรื่องสั้น

2. ขั้นตอนและวิธีในการวิจัย

2.1 สํารวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการแปล

2.3 ศึกษาต้นฉบับที่นำมาแปลอย่างละเอียด รอบด้าน สำหรับการวิจัย
ชิ้นนี้ได้เลือกเรื่องสั้นของไทยเรื่องโลกของแพรว จากหนังสือรวมเรื่องสั้นเรื่อง ดอกไม้บาน
ที่ล่องบึง ตอนโลกของแพรว ผู้แต่ง สิริมา อภิจาริน มาเป็นต้นฉบับในการแปล เนื่องจาก
เป็นผลงานของนักเขียนที่ได้รับความนิยมในไทย และมีเค้าโครงเรื่องเรียบง่าย ใช้ภาษา
ไม่ซับซ้อน และเนื้อเรื่องได้สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความรู้สึกของตัวละครแต่ละตัว
ได้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยยึดทฤษฎีและ
หลักการแปล ระหว่างการแปลได้มีการจดบันทึกวิธีการแปล ข้อสังเกตในการแปล และ
บันทึกอยู่ในรูปของตาราง สุดท้ายทำการเขียนสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

2.4 ปฏิบัติการแปลเรื่องสั้นที่คัดเลือกจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

2.5 วิเคราะห์การแปลตามกรอบทฤษฎี และหลักการการแปล

2.6 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

3. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของบทแปลโดยผู้เชี่ยวชาญชาวจีน

3.2 สร้างแบบบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูลอันประกอบด้วย กลวิธีการแปล
ในระดับคำ ระดับวลี ระดับประโยค และระดับตัวบท

3.3 ทำการรวบรวมและจัดประเภทให้กับกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปล
ในทุกระดับ และวิเคราะห์กลวิธีเหล่านี้ตามประเภทที่กำหนด จากนั้นบันทึกข้อมูล
ลงแบบบันทึก

4. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ทำการศึกษานวทางการแปล
จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยยึดหลักทฤษฎีที่เสนอนักวิชาการการแปล และหลักการแปล
ไทยจีน และเรื่องสั้นที่นำมาเป็นต้นฉบับในการแปลคือ เรื่องโลกของแพรว ตอนหนึ่ง
ในหนังสือรวมเรื่องสั้นเรื่อง ของสิริมา อภิจาริน ฉบับพิมพ์ใหม่ พ.ศ. 2557 เป็นวรรณกรรม
ประเภทเรื่องสั้นเรื่องนี้ใช้ท่วงทำนองการเขียนเล่าเรื่องชัดเจน ผูกโยงเรื่องราวทำให้ผู้อ่าน

เข้าใจง่าย และใช้คำได้ตรงความหมายและเกิดภาพพจน์ แสดงถึงแบบแผนการเขียนเรื่องสั้นไทยได้ดี จึงเหมาะสำหรับการนำมาศึกษาทอวิธีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศนั้นคือภาษาจีน อันจะสะท้อนให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาไทยในด้านที่เหมือนกันและแตกต่างกันกับภาษาจีน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้นำแนวคิดเทคนิคการแปลของ มาโลน ในหนังสือ The Science of Linguistics in the Art of Translation มาโลน (Malone, 1988: 15-61) ที่ได้นำเสนอไว้ 9 กลยุทธ์การแปล ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งระดับโครงสร้างและระดับคำ มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

5.1 Equation คือ การทำต้นฉบับกับบทแปลให้เท่าเทียมเสมอกันอย่างเบ็ดเสร็จสมบูรณ์ โดยการใช้คำยืม

5.2 substitution คือ ในความหมายของ Malone คือ การปรับคำจากภาษาอื่นให้กลายเป็นภาษาของตัวเอง

5.3 divergence คือ คำหนึ่งคำในภาษาหนึ่งเทียบเท่ากับคำหลายๆ คำที่มีความหมายเดียวกันในอีกภาษาหนึ่ง หากเปิดพจนานุกรม 2 ภาษาจะเห็นได้ว่า แต่ละคำมีคำที่มีความหมายเทียบเท่ากันมากน้อยเพียงใด การเลือกคำมาให้ได้เหมาะสมจากหลายตัวเลือกในทุกกรณีนั้นคือเป้าหมายของผู้แปล

5.4 convergence คือ มีคำหลายคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาหนึ่งเมื่อแปลเป็นอีกภาษาหนึ่งใช้เพียงคำเดียว

5.5 amplification คือ การเติมข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน

5.6 reduction คือ การตัดข้อความออกเมื่อมีความซ้ำซ้อน ยุ่งเหยิง หรือทำให้เข้าใจผิด

5.7 diffusion คือ การขยายข้อความเพิ่มเติมเพื่อคลี่คลายความหดแคบของข้อความ (slacken) เช่น การเติมกรรมหรือประธานให้กับประโยคเพื่อให้ถูกไวยากรณ์ หรือเพื่อให้ข้อความชัดเจนการเติมส่วนของประโยคเพื่อให้ได้ความหมายชัดเจนขึ้น

5.8 condensation คือ การกระชับข้อความให้หดแคบเข้า (tighten) ต่างกับ reduction ตรงที่ reduction ตัดข้อความทิ้งไปเฉยๆ แต่ condensation

เป็นการเอาความหมายทั้งหมดมาเขียนกระชับเข้า ใช้คำเพียงเล็กน้อย แต่ได้ความหมายเท่ากัน มักเกิดกับการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพราะภาษาไทยใช้คำมากในการสื่อความเพื่อความสละสลวยสิ้นไหล แต่ภาษาอังกฤษใช้คำค่อนข้างกระชับ มักไม่ค่อยมีการเขียนซ้ำซ้อน เช่น

5.9 reordering คือ การจัดระเบียบประโยคใหม่เพื่อให้ได้ความหมายอย่างเต็มที่ และเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษาแปล ลำดับคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาแปลอาจจะไม่ตรงกัน ต้องจัดระเบียบ ลำดับใหม่ เพื่อให้สื่อหน่วยความหมายในภาษาแปลได้ถูกต้อง

และใช้ทฤษฎีการแปล “ถูกต้อง-สื่อความ-งามตามแบบแผน” (信、达、雅) ของเหยียนฟู (2009) และหลักและข้อควรระวังในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน 10 ข้อ ของกนกพร นุ่มทอง (2554) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

6. ผลการศึกษา

การแปลตัวบทประเภทวรรณกรรมนั้น ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดความหมายอารมณ์และความรู้สึกที่สอดแทรกอยู่ในต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปลด้วยวิธีการเขียนตามระเบียบภาษาฉบับแปล ให้ผู้อ่านเกิดอรรถรสเช่นเดียวกับต้นฉบับ รู้สึกได้ว่ามีการใช้ภาษาที่สามารถสื่อความได้อย่างเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล

จากการศึกษาการแปลวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นเรื่องดอกไม้บานที่ล่องบิซ ตอนโลกของแพรว ตอนหนึ่งในหนังสือรวมเรื่องสั้นเรื่อง ของสิริมา อภิจาริน ฉบับพิมพ์ใหม่ พ.ศ. 2557 ได้ผลการศึกษาแนวทางการแปลไว้ดังนี้

6.1 การแปลให้บทแปลเสมอกับต้นฉบับอย่างสมบูรณ์

การแปลที่สามารถรักษาคำและความหมายของภาษาต้นฉบับได้มากที่สุด และสามารถสื่อความได้ตรงกับภาษาต้นฉบับ รักษาอรรถรสของตัวบทไว้ได้ ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ผู้แปลเลือกใช้ ซึ่งคู่ภาษาแปลทั้งสองภาษาจะมีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ในส่วนที่เหมือนกันผู้แปลอาจจะสามารถเลือกวิธีแปลให้ภาษาในบทแปลเสมอกับต้นฉบับได้อย่างสมบูรณ์ โดยผู้อ่านเกิดความรู้สึกเช่นเดียวกับการอ่านจากต้นฉบับ ซึ่งกลวิธีนี้มีการใช้น้อยมาก เพราะหากแปลเสมอกับต้นฉบับโดยสมบูรณ์จะทำให้ขาดความเป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

“ทำไมคุณไม่อยู่ที่นั่นนาน ๆ” เอ็ดดี้รำพึง “ผมอยากมีเพื่อนโต ๆ”
 “ฉันยังไม่ไปไหนเวลานี้หรอก” แพรวบอกเขา “ฉันอยากมี
เพื่อนตัวเล็ก ๆ เหมือนกัน”

(ดอกไม้บานที่ลองบีช, 29-30)

ฉบับแปล

“为什么你不在这里呆久一些呢?” 安迪呢喃着, “我想有‘大’朋友。”

“我现在还哪儿都没有去呢。”佩儿说, “我也想要个‘小’朋友。”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

แพรวรู้สึกว่...โลกนี้ยังน่ารัก (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 35)

ฉบับแปล

佩儿觉得个世界还挺可爱的。

จากตัวอย่างการแปล จะเห็นได้ว่าต้นฉบับภาษาไทย และฉบับแปลภาษาจีน ใช้แนวทางการแปลเช่นเดียวกัน คือ เพื่อนโต ๆ แปลว่า ‘大’朋友 และ เพื่อนตัวเล็ก ๆ แปลว่า ‘小’朋友 ซึ่งมีความหมายว่า ผู้ใหญ่ และเด็ก ได้เหมือนกันทั้งสองคู่ภาษา และในฉบับแปลภาษาจีนมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อสื่อความหมาย ในตัวอย่างที่ 2 ผู้แปลได้แปลคำศัพท์ตามต้นฉบับซึ่งสามารถสื่อความหมายได้หลายอย่างในภาษาไทย อีกทั้งยังสามารถสื่อความหมายได้ตรงกับภาษาจีนได้ในบริบทเช่นนี้

6.2 การแปลโดยเลือกคำที่มีเหมาะสมมากที่สุดจากคำแวดล้อม

คำเป็นหน่วยภาษาที่เล็กที่สุดและมีความหมาย ซึ่งโดยทั่วไปคำจะมีองค์ประกอบทางความหมายหลายส่วน อันประกอบด้วยความหมายโดยตรง ความหมายเชิงเปรียบเทียบ และความหมายนัยประหวัด เป็นต้น ความหมายเดียว อาจจะเทียบเคียงคำแปลได้หลายคำ คำแวดล้อมจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้แปลเลือกสรรคำแปลได้ตรงกับใจความ อารมณ์ ความรู้สึก และลีลาของภาษาต้นฉบับได้อย่างดี

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ “ลืมแพรวเถอะตุลย์” แพรวบอกเขาง่าย ๆ และทันทีที่คำนี้ หลุดออกไปจากปาก แพรวก็ หัวเหวใจหาย (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 24)

บทแปล “忘了我吧，敦。”她说得轻巧，说出第一个字的时候就觉得心里空空的。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ “ทำไมผู้ชายถึงจะรักผู้หญิงสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้” ตุลย์ถามแพรวอีก เสียงอ่อนเบาและเต็มไปด้วยอารมณ์... (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 25)

บทแปล “为什么一个男人不能同时和两个女人在一起？” 敦又问她，声音轻柔又饱含深情。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ แพรวหลับตา...เขาเกรงใจคนของเขาเหมือนกัน แพรวมองเห็น ภาพตุลย์เดินออกจากบ้าน แอบหยอดเหรียญโทรศัพท์สาธารณะ คุยกับแพรว (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 25)

บทแปล 佩儿闭上了眼睛，依然那么在乎他，佩儿能看到敦回家的场景，偷偷在公用电话上投币打电话给自己。

จากตัวอย่างการแปล จะเห็นได้ว่า การเลือกสรรคำแปลในระดับคำ ควรต้องนำคำแวดล้อมในประโยคมาร่วมพิจารณาสรรหาคำแปลให้เป็นไปตามแบบแผน ในภาษาฉบับแปล บางครั้งอาจจะใช้คำแปลที่ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำในภาษา ต้นฉบับ แต่เป็นเลือกสรรคำแปลจากคำที่ปรากฏร่วมกันในประโยค และบริบทการใช้ คำไปตามคำแวดล้อม

6.3 การแปลโดยเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดจากสถานการณ์ในต้นบท

สถานการณ์ในต้นบทก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเลือกสรรคำแปลที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ สื่อความได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับจุดประสงค์ การเลือกสรรคำนั้นต้องพิจารณาจากความหมายคำให้สัมพันธ์กับสถานการณ์ในประโยค สถานการณ์ในต้นบทจะกำหนดให้ความหมายของคำความหมายใดความหมายหนึ่งเด่นชัดขึ้นมาได้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

แพรวมองดอกแดนตำโลอันสีเหลืองอร่าม มองดอกหญ้า ดอกนิตดอกน้อยที่ดาวอยู่กลางพื้นหญ้าสีเขียว เบื้องบนเป็นฟ้า สีครามใส แต่ไม่ว่าฟ้าที่เมืองนี้หรือฟ้าที่เมืองไหน ก็ไม่ทำให้แพรวหายคิดถึงฟ้าที่บ้านเกิดเมืองนอนได้เลย (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 12)

ฉบับแปล

佩儿看着一朵灿金色的蒲公英，那是在绿色的草地上点缀着的小小的花。头顶上是靛青色的天，但是不论是哪座城市的蓝天，都不能让佩儿停止思念家乡的蓝天。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

แพรวมาทำอะไรถึงนี้แพรวถามตัวเองก็คงจะมาทำอะไรเรื่อย ๆ ตามนิสัยของแพรว มาดูสิ่งแปลกที่แพรวไม่เคยเห็น มาเรียนวิชาบางวิชาที่แพรวยังไม่เคยเรียน (แล้วก็มาเพื่อจะให้ใครคนหนึ่งได้รู้จักผู้หญิงอย่างแพรว... (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 12)

บทแปล

我来这里做什么？她问自己，也许是不不断地随心做一些事情；来看我从来没有见过的新奇事物；来学习我还没有学习的学科；也可能是让别人认识一个像我一样的女人。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ ข้อสำคัญแพรวชอบผู้ชายที่มีดวงตาชื่อตรง มั่นคง ไม่ใช่ผู้ชายที่มีดวงตาคมกล้า และมองดูฉลาดเกินความจำเป็นอย่างเขา (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 13)

บทแปล 重要的是她喜欢眼神诚实坚定的男生，而不是像敦这样，眼神过于锐利、看上去有着超出年纪的聪明的男人。

จากตัวอย่างการแปลข้างต้น จะเห็นได้ว่า บทแปลจะไม่ได้ใช้คำหรือไวยากรณ์ตรงกับต้นฉบับแปลโดยสมบูรณ์ จะมีการเลือกสรรคำแปลจากสถานการณ์ในตัวบท เพื่อให้บทแปลเป็นไปตามธรรมชาติของภาษานับแปล สถานการณ์ในตัวบทจึงเป็นสิ่งกำหนดบทแปลได้อย่างมากเลยทีเดียว

6.4 การแปลแบบการปรับชนิดของคำหรือวลีให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ในประโยค

ในการเลือกสรรคำแปล นอกจากต้องคำนึงถึงความหมายของคำที่จะต้องสัมพันธ์กับข้อความในประโยคแล้ว การเลือกสรรคำแปลยังต้องสนใจเรื่องชนิดของคำด้วยเช่นกัน เพื่อให้ได้ประโยคในภาษาแปลที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาแปล

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ เขาชื่อ ตูลย์
คิดถึงวันแรกที่อยู่จักกัน แพรวโดนเรียกจากห้องเช่าที่เช่าอยู่กับเพื่อนต่างชาติ มีคนชวนไปกินกับข้าวไทย แพรวรับคำโดยไม่รอรี เพื่อน ๆ ในกลุ่มสนิทสนมกันทั้งนั้น มีคนเดียวที่แพรวไม่เคยเห็น (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 12)

บทแปล 他叫敦。
想起了初次相识的时候，佩儿从她和一个外国朋友共租的房子里被朋友叫出来一起吃泰国菜，佩儿毫不迟疑地答应了，她亲密好友的朋友圈里有一个她从来没有见过。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

“สวัสดีครับ” เสียงนุ่มน่าฟัง แพรวยิ้ม ออกจะเป็นผู้หญิงที่ยัง
อยู่สักหน่อยในความรู้สึกของตุลย์
“ผมไปเยี่ยมญาติมาหลายเมือง เพิ่งจะกลับ” ตุลย์บอกแพร
“คุณมาอยู่ที่นั่นนานแล้วหรือ”
“หลายอาทิตย์” แพรวย่นจมูกให้เขาชนิดหนึ่ง **มีความแจ่มใส**
ในสีหน้า จนตุลย์ออกจะคิดว่า **ที่จริงแล้ว** หล่อนคงไม่หยิ่ง
(ตอกไม้บานที่ลองบีช, 13)

บทแปล

“大家好。”年轻男子的声音很好听，她笑了笑。而在敦的眼里，她却是个看起来有些傲慢的女人。
“我去了好几个府，刚拜访完亲戚回来。”敦告诉她，
“你来这儿很久了吗？”
“几周。”她皱了皱鼻子，面容**爽朗**地回答道。这让敦改变想法，她可能不是**真的**傲慢。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ

“แพรพุด” แพรวกรอกเสียงลงไปเจี๊ยบๆ รัก ไข่... หล่อน
ยังรัก... **แต่ก็เป็นความรักที่**
หล่อนเข็ดขยาดนัก (ตอกไม้บานที่ลองบีช, 31)

บทแปล

“是我。”她的声音低低的，爱吗？她还爱着.....**但是这样的爱让她心有余悸。**

จากตัวอย่างการแปลข้างต้น จะเห็นได้ว่า ในบทแปลมีการปรับเปลี่ยนชนิดของคำ และโครงสร้างประโยค แปลประโยคด้วยวิธี ทั้งนี้การเลือกชนิดของคำในประโยคหรือการเลือกโครงสร้างประโยคเพื่อแปลนั้น ต้องพิจารณาจากไวยากรณ์ของประโยค ซึ่งคำบางคำอาจจะแปลด้วยคำได้หลายคำ นอกจากจะเลือกคำแปลจากความหมายแล้ว ต้องนำชนิดของคำมาพิจารณาประกอบเพื่อให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ในประโยค

6.5 การแปลแบบปรับโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ตามแบบแผนและความนิยมของภาษาลบับแปล

ประโยคสร้างขึ้นจากการนำหน่วยทางภาษาต่างๆ มาเรียบเรียงขึ้นตามหลักการทางไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ ซึ่งแต่ละภาษาก็มีลักษณะทางไวยากรณ์เฉพาะตน เช่น ในภาษาจีนจะนำส่วนขยายมาวางไว้ข้างหน้าคำขยาย ตามโครงสร้างประโยคพื้นฐานดังนี้ (ส่วนขยาย)+บทประธาน (ส่วนขยาย)+บทกริยา และ (ส่วนขยาย)+บทกรรม แต่ในภาษาไทยจะมีโครงสร้างประโยคพื้นฐานที่แตกต่างกับภาษาจีนดังนี้ บทประธาน+บทกริยา+บทกรรม+ส่วนขยายต่างๆ ซึ่งการในการแปล ผู้แปลต้องวิเคราะห์ส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคภาษาไทย และนำมาจัดเรียงเป็นประโยคตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีน และสามารถสื่อความได้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ   ขณะที่รับดอกไม้มาจากเอ็ดดี้ ได้เห็นหนุ่มน้อยขวยเขิน ขณะที่หลบตาจากดวงต้ายิ้มกริ่มด้วยความเอ็นดูของลอรา มามองดวงตาสีดำแจ่มใสและเป็นมิตรที่อบอุ่นของแพรว (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 34)

บทแปล   从安迪手里接过康乃馨的时候，可以看见小男孩害羞地躲避着眼里含笑的萝拉的眼神，看到了佩儿乌黑晶亮的含着友谊与温暖的眸子。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ   แพรวตลบผ้าโอปโหล่ ถามเอ็ดดี้ด้วยรอยยิ้มเอ็นดูว่า “สวยพอจะไปกับเอ็ดดี้ได้หรือยังจ๊ะ” “ได้แล้วครับ” เอ็ดดี้ยิ้มแก้มใส ดวงตาเป็นประกายบริสุทธิ์ เขยັນแขนส่งให้แพรว ด้วยท่าทางอย่างได้เห็นพี่ชายสองคนทำเสมอ (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 35)

บทแปล   佩儿披上披肩，笑着问安迪说：“美得足够和你一起去吗？”

“可以了。”安迪笑着，有神又单纯的目光，他把胳膊伸向佩儿，就像个哥哥常常做的那样。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ	และหล่อนยังรู้สึกว่ ความเจ็บปวดนี้คงยากที่จะ <u>เลื่อนราง</u> (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 35)
บทแปล	她也觉得这些痛可能很难 <u>被记忆</u> 模糊。

จากตัวอย่างการแปลข้างต้น จะเห็นว่าในบทแปลภาษาจีนเลือกใช้การแปลด้วยประโยคโครงสร้างพิเศษ เช่น ประโยค 把 ประโยค 被 และประโยคเปรียบเทียบ หรือ ประโยครูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการสื่อสารตามแบบแผนในภาษาจีน

6.6 การแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน

ภาษาแต่ละภาษามีวิธีการสื่อสารเฉพาะตน ทำให้ในการแปลจำเป็นต้องขยายข้อความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจการดำเนินเรื่องราวของตัวบทได้อย่างสิ้นไหลและเป็นธรรมชาติ อย่างเช่น ภาษาไทยมักจะละประธานบ่อยครั้ง เมื่อแปลเป็นภาษาจีนจึงต้องระวังในส่วนนี้ อาจจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนช่วยในการแปล หรือเติมประธานเมื่อเริ่มประโยคใหม่

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ	กินอาหารเย็นด้วยกัน คุยกัน แล้วตุลย์ก็มาส่งหล่อน เดินมาด้วยกันเงียบ ๆ ถึงหน้าประตูบ้านเกือบสี่ทุ่มครึ่ง ตุลย์หยุดส่งหล่อนแค่นั้น (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 20)
บทแปล	一起吃 <u>了</u> 晚饭，聊 <u>了一会儿</u> 之后，敦送她 <u>回家</u> ，走 <u>在路上</u> 很静，到他家几乎到晚上10点半了，敦 <u>停了下来</u> ，只能送她到这里了。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

ตุลย์มองหล่อนทำงาน เขายังคิดว่าหล่อนไม่ใช่ผู้หญิงในแบบ
ที่เขาชอบ แต่ประหลาดอยู่บ้างก็ตรงที่เขาชอบหล่อน
ตุลย์ฟังเพลงไทยอ่อนหวาน ฟังเพลงไทยในยามที่ไกลบ้าน
ให้ความรู้สึกที่แผกไปอีกอย่างหนึ่ง(ดอกไม้บานที่ล่องบီးช, 18)

บทแปล

敦看着她做**这些**事情就**在**想, **这样子**的女生不是他喜
欢的
类型, 但奇怪的是他的确喜欢她。敦听着甜蜜的泰国
歌曲, **在这个时间**、这个离家挺远的地方听着泰国歌
让他有了另一种感受。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ

ถ้าแพรวรักใครแพรวหัวกระเป๋าก็ไปหาเขา หรืออยู่กับใคร
แพรวก็หวังที่จะให้เขาต้อนรับแพรวอย่างอบอุ่น ไม่ใช่แอบหลบ
ไปหาผู้หญิงคนอื่นหรือแอบหลบไปโทรศัพท์ถึงผู้หญิงคนอื่น
ในขณะที่แพรวผลอ” (ดอกไม้บานที่ล่องบီးช, 26)

บทแปล

“如果我爱上了谁, **就会不顾一切地**去找他, 或是和
他在一起, 我也会希望他能够回应**我相同的**温暖感
情, 而不是偷偷摸摸地去找别的女人, 或是趁我不注
意就偷偷地去给别的女人打电话。”

จากบทแปลข้างต้น จะเห็นได้ว่า แนวทางนี้เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุด มีการเติม
ทั้งบทประธาน บทกรรม ส่วนขยาย หรือสถานการณ์ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในข้อความ
บทแปล ซึ่งบางครั้งในต้นฉบับมีการละคำหรือข้อความโดยไม่ส่งผลกระทบต่อความหมาย
และความเข้าใจของผู้อ่าน แต่เมื่อแปลเป็นภาษาฉบับแปลแล้ว การแปลตามต้นฉบับอย่าง
สมบูรณ์ก็จะทำให้ผู้อ่านภาษาฉบับแปลไม่เข้าใจได้ จึงต้องขยายข้อความในบทแปลเพื่อให้
ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดความเชื่อมโยงในเรื่องราวของบทแปล อันจะสร้างอารมณ์ให้กับ
บทแปลและเกิดความเข้าใจได้เทียบเท่ากับอ่านต้นฉบับ

6.7 การแปลลดแคบข้อความเพื่อลดความซ้ำซ้อน

ในภาษาต้นฉบับมีที่การใช้ภาษาซ้ำซ้อน เมื่อแปลลงสู่ภาษาฉบับแปลแล้วทำให้ไม่สื่อความ หรือสื่อความได้ไม่ชัดเจน ผู้แปลจะเลือกใช้วิธีการแปลแบบลดแคบข้อความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ ลดความซ้ำซ้อนซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนได้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ แพรารู้สึกว่ามันเร็วเกินไป แต่หล่อนก็ชอบเขา ตุลยู้สึกว่ามันเร็วเกินไป แต่เขาก็ชอบหล่อน ชอบทั้ง ๆ ที่ครั้งหนึ่งเขาเคยคิดว่าหล่อนไม่ใช่ผู้หญิงในแบบที่เขาชอบ แพรเองก็เหมือนกัน...หล่อนชอบเขาทั้ง ๆ ที่เขาไม่ใช่ผู้ชายในแบบที่หล่อนชอบเหมือนกัน (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 22)

บทแปล 他们觉得这一切发生得太快了，即使他们第一次见面都以为对方不是自己喜欢的类型，但也都真实地喜欢着对方。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ แพรยิ้มบ้างขณะที่หันไปมองเห็นสีแสดกลางห้อง ในห้องสว่างน้อย น้ำตาเทียนยังคงหยาด หล่อนยังรู้สึกทึ่งว่าหัวใจหาย หล่อนยังรู้สึกเจ็บรู้สึกปวด (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 35)

บทแปล 佩儿笑了笑，转身看到那个小房子中间的橙色蜡烛，房间里暗暗地，蜡泪还在流着，她还是觉得寂寞、失落，还是很痛。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ “บ้านเมืองของฉัน มีแบบที่เป็นของเราเอง” แพรบอกกับลอรัฯ ขณะอ่านหนังสือพิมพ์จากบ้าน
“ต้องการความเข้าใจ ต้องกรวความอดทน” (ดอกไม้บานที่ลองบีช, 16)

บทแปล “我们国家有我们自己想要的样子。”佩儿在看从家里寄来的报纸时跟萝拉说。
“需要理解和忍耐。”

จากบทแปล จะเห็นได้ว่าการหัดแคบข้อความเมื่อมีการกล่าวซ้ำ
ความหมายเดิมในต้นฉบับ เพื่อลดความซับซ้อนของบทแปล ซึ่งการกล่าวซ้ำคำ หรือ
ให้ความหมายเดิมนั้นก็เป็นวิธีการเขียนของผู้เขียนในภาษาต้นฉบับ แต่หากแปล
เป็นภาษาปลายทางแล้ว ผู้แปลต้องเลือกแนวทางการแปลเพื่อให้บทแปลยังคงรักษา
ความหมาย ความรู้สึก อารมณ์ และอรรถรสในต้นฉบับไว้ให้สมบูรณ์ที่สุดและให้ผู้อ่าน
บทแปลได้อย่างสิ้นไหล และเป็นธรรมชาติ เพราะหากแปลแบบยึดแบบการเขียนของ
ต้นฉบับมากเกินไป และไม่ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นการเขียนตามแบบแผนฉบับแปล
แล้วนั้น จะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจภาษาในบทแปลได้

6.8 การกระชับข้อความให้หัดแคบเข้าและยังมีความหมายเดิม

การแปลตัวบทประเภทวรรณกรรม จะใช้วิธีการแปลแบบเอาความ
หรือถอดความเป็นส่วนใหญ่เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเกิดอรรถรส
เช่นเดียวกับการอ่านภาษาของต้นฉบับ ดังนั้นจะพบการแปลแบบกระชับข้อความและคง
ความหมายเดิมไว้ ทั้งนี้การกระชับข้อความต้องไม่มีผลต่อการสื่อความหมายตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ แพรวเมินหันมองผืนหญ้าสีเขียว หล่อนจำความเจ็บปวด
วันนั้นได้ และมันยึดยื้อถึงบัดนี้

**รอบตัวแพรวคือภาพงดงามที่หล่อนและตุลย์เคยมีด้วยกัน
แต่เดี๋ยวนี้ตุลย์มอบวันเวลาเหล่านั้นให้แพรวไม่ได้อีกแล้ว**
(ดอกไม้บานที่ล่องบီးช, 23)

บทแปล 佩儿转头看着碧绿的草地，她仍然记得那天的、
延续至今的痛苦，那些和敦一起拥有的遍及全身的快乐，而现在，它们再也不会了。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ “แพรว...” ตุลย์เรียกเสียงอ่อน “มาเถอะ...ผมอยากให้
แพรวมา”

“แพรวมี่งานที่ต้องทำ” **แพรวยืนยันประโยคเดิม** (ดอกไม้
บานที่ล่องบီးช, 32)

บทแปล “佩儿.....” 敦声音软了下来, “来吧, 我想叫你来。”
“我有必须要做的工作。” 她坚持。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ น้ำตาเทียนสีแสดยังคงหยาด ขณะที่เทียนให้เปล่งไฟวูบวาบ เป็นเงาดำตรงนี้ตรงโน้น แพรวไต้ยิ้นเสียงเคาะประตูลอร่า สบตา กับ แพรว หล่อนลุกไปเปิดประตู ขณะที่แพรวนั่งนิ่ง สายตาจับอยู่ที่เปลวเทียนวอมแวม (ดอกไม้บานที่ล่องบิช, 34)

บทแปล 橙色的蜡泪还在流, 烛光一闪一闪的, 佩儿听见有人敲门的声音, 对视了一眼, 萝拉起身去开门, 她坐着, 眼睛看着闪闪的烛光。

วิธีการกระชับข้อความให้บทแปลให้แคบเข้า และยังคงความหมายเดิมตามต้นฉบับ ก็เป็นอีกแนวทางการแปลหนึ่งที่จะทำให้บทแปลใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ในกระบวนการแปล ขั้นตอนของการถอดความหมายจาก จะต้องถอยออกจากรูปคำ และโครงสร้างประโยคของต้นฉบับ ไม่ยึดโยงอยู่กับคำ หรือโครงสร้างประโยค และถ่ายทอดความหมายด้วยภาษานับแปลตามหลักภาษา อาจจะต้องมีการล่คำ หรือโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ต้นฉบับบ้าง แต่ยังคงรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ได้ครบถ้วน ก็เป็นอีกแนวทางการแปลที่นักแปลเลือกใช้ แต่ต้องพึงระวังว่าความหมายในต้นฉบับจะต้องไม่สูญหายไปด้วย

6.9 การจัดเรียงประโยคใหม่เพื่อให้ได้ความหมายครบถ้วน และถูกต้องตามระเบียบภาษานับแปล

การจัดเรียงลำดับประโยคในข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการสื่อสารของภาษานับแปล ทำให้รื่นหู และเป็นที่ยอมรับทำให้ผู้อ่านนับแปลเข้าใจความหมายได้ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อ ก็จะช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้อย่างมีชีวิตชีวา

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

แพรวมองหน้าเขา ขณะที่หยุดยืนนิ่ง เขาไม่ใช่คนที่หล่อ
เคยคิดถึงเพื่อจะเป็นแบบฉบับของผู้ชายในอุดมคติ แต่แต่ละ
นาทิจที่มีมาด้วยกันในวันนี้ก็อ่อนหวานและมีความสุขนัก
(ดอกไม้บานที่ลองบีช, 21)

ฉบับแปล

帕莱奥看着他静静地站在那里，他不是她曾经想的
那种理想型男生，但是今天和他相处的每一分钟都让
她觉得无比甜蜜和幸福。

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

“เป็นไง....แพรว” เสียงจากสายโทรศัพท์ที่ตั้งมาเป็นประโยคแรก
แพรวนิ่งอึ้ง ได้ยินเสียงหัวใจตัวเองเต้นอ่อนล้า (ดอกไม้บาน
ที่ลองบีช, 11)

“怎么样，佩儿？”电话的那头的第一句话传来，
佩儿听着自己缓慢而乏力的心跳默不作声。

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ

แพรวหันมามองเขา ขณะที่ที่หล่อนยืนอยู่กลางห้อง หล่อน
มองดวงตาเขาก่อนแล้วมองเรื่อยไปทั่วตัว หล่อนคิดว่าเขา
เจนนั่งคม

บทแปล

佩尔站在房间中央，转身看着他，她跟他对视后不断
上上下下扫视他整体，她想着可能是他熟悉社交。

แนวทางการแปลนี้ ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมาย ไปพร้อมกับการเรียบเรียง
ความหมายใหม่ในภาษาบทแปล เพื่อให้สร้างความเข้าใจให้กับผู้อ่านฉบับแปลมากขึ้น
การแปลนั้นนอกจากจะต้องถ่ายทอดภาษาฉบับแปลให้ถูกต้องตามหลักภาษาของภาษา
ฉบับแปล ยังต้องใช้ภาษาฉบับแปลให้เป็นไปตามความนิยมในการใช้ภาษาด้วย ซึ่งจะ
เป็นอุปสรรคอย่างมากสำหรับการแปลที่ภาษาปลายทางเป็นภาษาต่างประเทศ

ในการแปลต้นฉบับหนึ่งฉบับต้องใช้วิธีการแปลหลายแนวทางเพื่อถอดทอดความหมายจากเนื้อหาหลายลักษณะ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและสัมผัสได้ถึงอารมณ์ของเนื้อหา โดยจะมีประเภทของต้นฉบับและจุดประสงค์ในการแปลเป็นสิ่งกำหนดวิธีการแปล ซึ่งงานแปลที่ต้นฉบับต้องเป็นงานแปลที่ทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รับสารที่เทียบเท่าได้กับการอ่านต้นฉบับ เป็นงานแปลที่มีการสื่อความถูกต้อง ครบถ้วน อ่านเข้าใจง่าย

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ใช้ทำการแปลในยึดกรอบแนวคิดของมาโลน ในหนังสือ *The Science of Linguistics in the Art of Translation* มาโลน (Malone, 1988: 15-61) ได้ใช้แนวทางการแปลไว้ดังนี้ 1) การแปลให้บทแปลเสมือนกับต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ 2) การแปลโดยเลือกคำที่เหมาะสมมากที่สุดจากคำแวดล้อม 3) การแปลโดยเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดจากสถานการณ์ในตัวบท 4) การแปลแบบการปรับชนิดของคำให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ในประโยค 5) การแปลแบบปรับโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ตามแบบแผนของภาษาฉบับแปล 6) การแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน 7) การแปลหดแคบข้อความเพื่อลดความซ้ำซ้อน 8) การกระชับข้อความให้หดแคบเข้าและยังมีความหมายเดิม 9) การจัดเรียงประโยคใหม่เพื่อให้ได้ความหมายครบถ้วน และถูกต้องตามระเบียบภาษาฉบับแปล

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการแปลที่ได้นำมาใช้ในการแปลครั้งนี้มากที่สุด คือ การแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน นำมาใช้กับการแปล 43 ตัวอย่าง ซึ่งการสื่อความหมายระหว่างสองภาษามีรูปแบบที่ต่างกันอย่างแน่นอน บางข้อความอาจจะละคำ หรือประโยคไปโดยที่ไม่ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน แต่หากแปลลงในภาษาฉบับแปลโดยยึดแนวทางตามต้นฉบับก็อาจจะทำให้ผู้อ่านภาษาฉบับแปลไม่เข้าใจความหมายเทียบเท่ากับผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อความ ผู้แปลจึงต้องเติมคำหรือประโยคลงในบทแปลเพื่อสร้างความเข้าใจได้ในภาษาฉบับแปล โดยเฉพาะตัวบททางวรรณกรรม ที่ผู้แปลนอกจากจะต้องแปลโดยยึดตามความหมายต้นฉบับเพียงอย่างเดียวอาจจะยังไม่สามารถสร้างความเข้าใจ หรืออารมณ์สได้ จึงต้องเติมข้อความเพื่อสร้าง

ความเชื่อมโยงในเนื้อหาของบทแปล แนวทางการแปลที่นำมาใช้เป็นอันดับรองลงมาคือ การแปลโดยเลือกบทแปลที่เหมาะสมที่สุดจากสถานการณ์ในต้นฉบับการนำมาใช้มากที่สุดถึง 36 ครั้ง นั่นคือบริบท สถานการณ์ และการดำเนินเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดคำแปล บริบทจะนำพาความหมายหลากหลายในคำแต่ละคำออกมาให้ผู้แปลรับรู้และเข้าใจ และจะทำให้ผู้แปลเลือกคำแปลได้ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อสารและถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลได้ความหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์โดยใช้การเขียนตามหลักไวยากรณ์ของภาษาฉบับแปล เพื่อให้บทแปลเป็นไปตามแบบแผนของหลักภาษาแปล และเป็นไปตามความนิยมของภาษาแปล ส่วนแนวทางการแปลที่เลือกใช้กับการแปลครั้งนี้มากเป็นอันดับที่ 3 คือ การจัดเรียงประโยคใหม่เพื่อให้ได้ความหมาย ครบถ้วน และถูกต้องตามระเบียบภาษาฉบับแปล ซึ่งในการแปลต้องมีการจัดเรียงคำในประโยคใหม่ หรือเปลี่ยนรูปแบบของประโยคในภาษาต้นฉบับเพื่อให้ถูกต้องตามหลักภาษา และความนิยมในการใช้ภาษาในภาษาฉบับแปล และจะมีการจัดเรียงลำดับเรื่องราว หรือลำดับประโยคก่อนหลังใหม่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย และเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์เช่นเดียวกับการอ่านต้นฉบับแปล

2. การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่าการแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านเป็นกลวิธีที่นำมาใช้ในการแปลมากที่สุด ซึ่งการแปลในทุกคู่ภาษาต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดความหมาย อรรถรสจากต้นฉบับไปสู่ฉบับแปลได้อย่างสมบูรณ์ โดยจะเริ่มการแปลระดับคำก่อน หลายครั้งจะพบว่าคำหนึ่งคำสามารถเทียบหาคำแปลในภาษาปลายทางได้หลายคำ ในการเลือกคำแปลนั้นจึงควรพิจารณาความหมายของคำแต่ละคำในประโยคว่าตรงกับบริบท หรือสถานการณ์ประโยค พิจารณาเรื่องชนิดของคำที่ต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และอาจจะใช้วิธีการเลือกคำแปลจากคำที่ปรากฏร่วมอยู่ด้วย ดังนั้นในการแปลระดับคำควรพิจารณาทั้งความหมาย ชนิดของคำ และคำแวดล้อมด้วย ส่วนการแปลในระดับประโยคและข้อความจะใช้วิธีการแปลขยายข้อความเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านมากที่สุด ซึ่งจะเป็นการเติมส่วนประกอบในประโยค ไม่ว่าจะเป็น บทพรรณาน บทกรรม หรือคำช่วยต่าง ๆ และ สถานการณ์เชื่อมโยง เพื่อให้บทแปลสละไหล ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง และเข้าถึงอรรถรสของต้นฉบับได้ และจากการศึกษาจะพบว่าการแปลแบบ

บทแปลเสมือนกับต้นฉบับอย่างสมบูรณ์นั้นเป็นแนวทางที่มีการใช้น้อยมาก เนื่องจากระบบภาษาของแต่ละภาษาต่างก็มีส่วนที่คล้ายคลึงกัน และมีลักษณะเฉพาะตน ทำให้คำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันในแง่ความหมาย ลักษณะทางไวยากรณ์ และความนิยมในการใช้ของทั้งสองคู่ภาษาสามารถแปลด้วยบทแปลเสมือนกับต้นฉบับ การแปลนั้นมีความสำคัญในทุกกระบวนการหากบกพร่องในกระบวนการใดแล้ว อาจจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลได้

References

- Apinya Chomphichit. (2023). Translation Strategies of Tourist Attraction Names in Thailand to Chinese. *Journal of Sinology*, 17(1), 56–80.
- Catford, J.C.. (1967). *A Linguistic Theory of Translation*. Oxford University Press.
- Dictionary Editorial Office, Institute of Linguistics, Chinese Academy of Social Science. (2016). *Modern Chinese Dictionary* (7th Edition). Commercial Press.
- Duangta Suphon. (1998). *Theory and strategies of translation*. Chulalongkorn University Press.
- Kanokporn Numthong. (2011). *Thai to Chinese translation* (2nd edition). Faculty of Humanities, Confucius Institute, Kasetsart University.
- Kanokporn Numtong, Siriwan Likhidcharoentham. (2019). Principles and Precautions in Translating Chinese to Thai Language and Thai to Chinese Language. *Chinese Studies Journal Kasetsart University*, 12(2), 105–151.
- Larson, M.L. (1984). *Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. University Press of American.
- Liang Yuanling. (2009). *Thai-Chinese translation theory and practice*. Chongqing University Press.
- Newmark, Peter. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford, New York, Toronto, Sydney, Paris, Pergamon Press.

- _____ (1995). *A Textbook of Translation*. Phoenix ELT.
- Nida, Eugene A., & Taber, Charles R. (1969). *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: The Bible Society.
- Pimphan Wessakosal. (2015). *Thai to English translation* (2nd edition). Thammasat University Press.
- Prapin Manomaiwiboon. (2002). *Chinese Grammar* (2nd edition). Academic work dissemination project Chulalongkorn University.
- Prapat Noklerdpun, Kewalee Petcharathip. (2024). A Study of Errors in Translating Cultural Words from Thai to Chinese that Appeared in the Subtitles under the Drama "Love Destiny". *Jour of Arts Management*, 8(3), 358-380.
- Ratchaneeroj Kulthamrong. (2009). *Understanding language to translate: From theories to practice*. Chulalongkorn University Press.
- Sanchawee Saibua. (2007). *Principles of translation* (8th edition). Thammasat University.
- Sew Sewone. (2557). *Thai-Chinese Dictionary*. Theory Publishing.
- Sirima Aphicharin. (2014). *Flowers blooming at Long Beach*. Postbook Press.
- Supanee pinmanee. (2012). *Translation: From wrong to right*. Chulalongkorn University Press.
- _____ (2014). *Advanced translation*. Chulalongkorn University Press.
- Wallaya Wiwatson. (2002). *Fiction Translation*. Academic work dissemination project Chulalongkorn University.